

załącznik
do uchwały Nr III/15/10
Rady Gminy Lisewo
z dnia 30.12.2010 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2011 r.

Rozdział 1 Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo

§ 1. 1. Gminę Lisewo wg stanu na 30 listopada 2010 r. zamieszkuje 5708 mieszkańców w tym mężczyzn 2751 i kobiet 2957. Gmina Lisewo jest gminą typowo rolniczą. Jednym z problemów gminy jest bezrobocie. Na dzień 30.10.2010 r. pozostawało bez pracy 309 osób w tym 158 kobiet.. Stopa bezrobocia w powiecie chełmińskim wynosi 18,9 %. W porównaniu do poprzednich lat zauważalny jest dość znaczny spadek bezrobotnych, na co w głównej mierze wpływ miało powstanie nowych firm na terenie województwa, budowa autostrady jak i zagraniczna emigracja młodych ludzi i małżeństw w poszukiwaniu pracy. Wiąże się to często z pozostawieniem dzieci pod opieką dziadków lub pełnieniem roli wychowawczej tylko przez jednego rodzica.

Na terenie gminy funkcjonują 2 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum, 1 przedszkole gminne, 4 świetlice środowiskowe, 4 ośrodki przedszkolne finansowane z funduszy unijnych.

2. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo obejmuje:

1) analizę wyników badania ankietowego dotyczącego używania alkoholu, narkotyków i nikotyny przeprowadzonego w listopadzie 2010 r. na grupie 95 uczniów klas IV ,V, VI szkół podstawowych i 177 uczniów gimnazjum, które wskazały:

a) w szkołach podstawowych

- na zapalenie papierosa namawianych było 32 uczniów, co stanowi 34 % ogółu, większość z nich przez kolegę, koleżankę, tylko 3 osoby były namawiane przez osobę dorosłą,
- namówić się dało 10 osób, co stanowi 10,5%, pięciu z nich zapaliło raz, pozostali kilka razy, jeden uczeń sam kupuje papierosy. Na pytanie – czy twoi koledzy, koleżanki palą - aż 53 badanych odpowiedziało twierdząco,
- nikt z badanej grupy uczniów nie eksperymentował z narkotykami,
- alkohol piło 34 uczniów, co stanowi 36% badanych, przeważnie pili piwo, rzadziej wódkę i wino. Najczęściej alkoholem częstowani byli przez dorosłych (19 uczniów), pozostałych alkoholem poczęstował kolega,
- większość badanych ma świadomość, że szkodzi swojemu zdrowiu,

b) w gimnazjum

- 34% badanej populacji uczniów skorzystało z propozycji zapalenia papierosa,
- po pierwszego papierosa najczęściej uczniowie sięgali w wieku 14 lat,
- badani odpowiadają, że często sami kupują papierosy,
- kontakt z narkotykami lub innymi środkami odurzającymi miało 16 % badanej populacji uczniów,
- eksperymentowanie z w/w środkami miało 8,40 % badanych (29 uczniów), z czego namówionych przez kolegów było 17 uczniów, osobę rozprowadzającą środki - 1 uczeń , osoby dorosłe - 2 uczniów. Większość z nich miała kontakt jednorazowy, 2 uczniów podało, że zażywa od czasu do czasu, a 3 uczniów że często,

- z badanej grupy uczniów 77% piło alkohol, najczęściej piwo – z tego 17 % kupiło go samodzielnie, 36% było częstowanych przez kolegów a 24 % przez dorosłych,
 - większość ma świadomość, że szkodzi swojemu zdrowiu.
- 2) analizę informacji uzyskanych od instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunku Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół, Gminnego Ośrodka Zdrowia, z której wynika że:
- a) w 28 rodzinach występuje nadmierne spożywanie alkoholu,
 - b) 42 dzieci wychowuje się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym,
 - c) 30 osób uzależnionych jest od alkoholu a 97 osób współuzależnionych,
 - d) nie występuje problem narkomanii w rodzinach na terenie gminy,
 - e) miały miejsce 64 interwencje policji z powodu zakłócania porządku publicznego,
 - f) 16 interwencji domowych policji z powodu przemocy w rodzinie (założenie niebieskiej karty),
 - g) zatrzymano 25 nietrzeźwych kierowców,
 - h) Zespół Interwencyjno – Motywacyjny przy GKPRPA przeprowadził 23 rozmowy z osobami uzależnionymi od alkoholu i 3 osobami współuzależnionymi,
 - i) 8 osób z terenu gminy odwieziono do Izby Wyrzeźwien w Toruniu,
 - j) w sprawie o psychiczne i fizyczne znęcanie się nad rodziną przeprowadzono 5 postępowań przygotowawczych zakończonych skierowaniem aktów oskarżenia do Sądu Rejonowego w Chełmnie,
 - k) postępowanie lecznicze z uzależnienia alkoholowego w trybie ambulatoryjnym przeprowadzono u 3 osób,
 - l) leczenie szpitalne z uzależnienia alkoholowego podjęły 2 osoby,
 - ł) w punkcie konsultacyjnym uczestniczyło 32 osoby w tym 9 osób systematycznie,
 - m) skontrolowano 14 punktów sprzedaży alkoholu przez GKPRPA i Policję w zakresie przestrzegania przepisów o sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz spożywania alkoholu w sklepie.
3. Zdiagnozowane obszary problemowe wskazują na:
- 1) zbyt swobodne eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi przez młodzież;
 - 2) liberalne postawy społeczeństwa wobec używania środków psychoaktywnych;
 - 3) najważniejszym czynnikiem sprzyjającym obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej jest wzrost tolerancji rodziców albowiem większość badanych dzieci piła alkohol w trakcie uroczystości rodzinnych i w obecności rodziców.
4. Przyczyny zdiagnozowanych problemów uzależnień:
- 1) bezrobocie;
 - 2) brak zainteresowań i efektywnego spędzania wolnego czasu;
 - 3) niechęć podejmowania aktywnych działań przez dorosłych w celu rozwiązywania problemów;
 - 4) negatywne wzorce zachowań dorosłych wynikające z niskiego wykształcenia;
 - 5) przyzwolenie dorosłych na używanie przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych, w szczególności piwa i nikotyny.

Rozdział 2

Cele strategiczne programu

§ 2. 1. Głównym celem Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwanego dalej Programem jest ograniczenie eksperymentowania, używania alkoholu, narkotyków i tytoniu oraz problemów z tym związanych.

2. Cel główny będzie realizowany poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem

- środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku;
- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec narkotyków, alkoholu i tytoniu;
 - 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji.
3. Cele szczegółowe realizowane będą poprzez:
- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - wyniki badań ankietowych na osobach dorosłych i młodzieży,
 - dane statystyczne osób zgłaszających się do specjalistów,
 - liczba osób korzystających z proponowanych form;
 - b) źródło pozyskania wskaźnika:
 - ankiety,
 - wywiady,
 - rozmowy;
 - 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec alkoholu, narkotyków i nikotyny w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - wyniki badań ankietowych,
 - liczba realizatorów programów profilaktycznych,
 - liczba uczestników,
 - formy;
 - b) źródła pozyskania wskaźnika:
 - scenariusze zajęć,
 - konsultacje;
 - 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie profilaktyki i leczenia w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - liczba osób korzystających z pomocy,
 - ilość udzielonych porad, konsultacji,
 - liczba instytucji zajmujących się pomocą;
 - b) źródła pozyskania wskaźnika:
 - umowy ze specjalistami,
 - sprawozdania.

Rozdział 3

Działania w zakresie profilaktyki oraz pomoc uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym

§ 3. Zadania wynikające z Programu obejmują:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- 2) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 3) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 4) wspieranie w ramach posiadanych środków inicjatyw zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub organów Gminy.

§ 4. Działania w zakresie profilaktyki obejmują:

- 1) prowadzenie programów i działań profilaktycznych:

- a) w szkołach podstawowych program „ Nie pal przy mnie proszę”, „Spójrz inaczej” oraz „Młodzież w trudnościach”, wspierający bezpieczeństwo oraz zdrowie dzieci i młodzieży,
- b) w gimnazjum na zajęciach warsztatowych dla młodzieży popularyzujących zdrowy styl życia bez środków uzależniających, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Spójrz inaczej”,
- c) w szkole podstawowej i gimnazjum na zajęciach „ Elementy jak radzić sobie z agresją”
- d) poprzez teatry profilaktyczno-wychowawcze,
- e) w ramach szkolenia nauczycieli,
- f) w ramach spotkań wspierających rodziców w problemach wychowawczych,
- g) poprzez punkt konsultacyjny w którym dyżury pełni terapeuta uzależnień,
- h) poprzez zorganizowanie imprezy trzeźwościowej „XIII Spotkania Rodzinne”;
- 2) wspieranie organizacji i placówek o charakterze szkolnym i pozaszkolnym zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży:
 - a) prowadzących świetlice środowiskowe w Lisewie, Pniewitem i Drzonowie oraz przy Szkole Podstawowej w Krusinie,
 - b) organizujących wypoczynek letni dla dzieci;
- 3) w celu prawidłowego zrealizowania zadań zawartych w Programie współpracę następującymi partnerami:
 - a) poradnią odwykową,
 - b) poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
 - c) Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi,
 - d) Izbą Wyrzeźwień w Toruniu,
 - e) funkcjonariuszami Policji,
 - f) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
 - g) Kuratorską Służbą Sądowniczą,
 - h) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lisewie,
 - i) Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Lisewie,
 - j) specjalistami terapii uzależnień,
 - k) psychologami, psychiatrą,
 - l) pedagogami, nauczycielami,
 - m) szpitalami – oddziały odwykowe.

§ 5. Działania związane z leczeniem odwykowym poprzez działalność Zespołu Interwencyjno-Motywacyjnego obejmują:

- 1) kierowanie na badania i leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) kierowanie wniosków do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie punktu konsultacyjnego,
- 4) udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym lub innymi problemami np. wychowawczymi informacji o możliwościach pomocy (Pomarańczowa linia) oraz udzielanie porad, a w szczególności ochrony przed przemocą domową (Niebieska linia).

Rozdział 4 **Dostępność alkoholu**

§ 6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu następować będzie poprzez:

- 1) przestrzeganie, wyznaczonego uchwałą Rady Gminy limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy;
- 2) cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach

- określonych w ustawie;
- 3) kontrolę punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy;
 - 4) egzekwowanie przepisów prawa miejscowego regulującego spożywanie alkoholu w miejscach publicznych;
 - 5) kontrolę ważności zezwoleń i prowadzenia ewidencji sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży;
 - 6) szkolenia właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców odnośnie obowiązujących przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 5

Wykorzystanie środków z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu

§ 7.1. Pieniądze z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczają się na finansowanie zadań określonych w Planie finansowym na 2011 r. Plan stanowi załącznik do Programu.

2. Finansowaniu podlegają ponadto zadania nie wymienione w ust. 1, których potrzeba realizacji w trakcie roku została uznana za zasadną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub zaopiniowanie przez tę Komisję, realizuje Wójt.

Rozdział 6

Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 8. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) wykonywanie Programu i składanie rocznego sprawozdania Radzie Gminy;
- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na podstawie udzielonych przez Wójta upoważnień;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków;
- 4) opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą i uchwałami Rady Gminy.

Rozdział 7

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 9.1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) przewodniczący komisji – 200,50 zł;
- 2) członek komisji – pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych- 154,00 zł;
- 3) członek komisji – 132 zł.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren gminy. Jeżeli wyjazd następuje przy użyciu samochodu stanowiącego własność delegowanego stosuje się stawkę za 1 km przebiegu pojazdów używanych pracowników dla celów służbowych określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2005 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Rozdział 8

Przeciwdziałanie narkomanii

§ 10. Przeciwdziałanie narkomanii następować będzie poprzez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków w formie:
 - a) spotkań w działającym punkcie konsultacyjnym,
 - b) pogadanek, spotkań, przedstawień w szkołach i świetlicach środowiskowych;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie:
 - a) wdrażania profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach,
 - b) dofinansowania programów profilaktycznych realizowanych w szkołach,
 - c) organizowania pogadanek dla rodziców, uczniów,
 - d) organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych oraz w okresie ferii zimowych i wakacji letnich;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpracę z miejscową gazetą;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Załącznik do
Gminnego programu profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych
oraz przeciwdziałania narkomanii.

Plan finansowy i harmonogram zadaniowy na 2011 r. do Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

I. Dochody – opłaty za zezwolenia – 55.650 zł

II. Harmonogram zadaniowy i koszty realizacji:

Lp.	Nazwa zadania	Planowany koszt realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie
1.	Szkolenie	2.000,00	cały rok	GKRPA
2.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego, pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.	3.800,00	cały rok	Urząd Gminy
3.	Prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i konsultacji dla członków ich rodzin	2.000,00	cały rok	Urząd Gminy
4.	Prowadzenie profilaktycznej działalności poprzez zajęcia artystyczne, sportowo-rekreacyjne dla uczniów – prowadzone na bazie szkół oraz zajęcia opiekuńczo wychowawcze- prowadzone na bazie świetlic środowiskowych	76.590,00	cały rok	Urząd Gminy we współpracy z placówkami oświatowymi, świetlicami środowiskowymi
5.	Programy profilaktyczne	5.500,00	cały rok	placówki oświatowe na terenie gminy
6.	Prace Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	11.100,00	cały rok	Urząd Gminy
7.	Organizowanie imprez, spotkań o charakterze profilaktyki uzależnień przez lokalnych liderów	4.000,00	cały rok	Urząd Gminy we współpracy z liderami
8.	Udział dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień lub nim zagrożonych w różnych formach wypoczynku (np. kolonie, obozy).	7.000,00	czerwiec-sierpień	Urząd Gminy i GOPS
9.	Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych, rozmowy tel. energia itp.	3.700,00	w ciągu roku	Urząd Gminy
10.	Ogółem	115.690,00		